

ହାତୀ ଆସୁଥିଲା ଶୁଷ୍କ ହଳାଈ
ମେଣ୍ଟାପଲ ଦେଖି ଗଲେ ପଳାଈ
ନଈରେ ପଶିଲା ହାତୀ,
ଶୁଷ୍କରେ ତାହାର ପିଟିକାରୀ ମାରି
ପାଣିଖେଳେ ଗଲା ମାଟି ।

ହାତୀର ଖେଳକୁ ଏଣୁଅ ଦେଖି
କହିଲା ତାହାକୁ ଚରାଟି ଆଣି
ଅସନା କରୁଛ ପାଣି,
ଜୀବନ ପାଇଁକି ବିପଦକୁ ତୁମେ
ତାକୁଅଛ ଜାଣି ଜାଣି ।

ଶୁଷ୍କକୁ ଉଠାଇ ମୁଣ୍ଡ ହଳାଈ
ହାତୀ ପଚାରିଲା ଏଣୁଅଭାଇ
କହିଲ କହିଲ ମୋତେ,
ଜୀବନପାଇଁ ମୁଁ କେଉଁ ବିପଦକୁ
ତାକି ଆଣୁଅଛି ସତେ ?

ଏଣୁଅ କହିଲା, ହେ ହାତୀଭାଇ
ମୁଣ୍ଡରେ କି ତୁମ ଅକଲ ନାହିଁ ?
ଦୃଷ୍ଟିତ ହୋଇଲେ ଜଳ,
ଜ୍ୱର, ଝାଡ଼ା, କାନ୍ଥ କୁଣ୍ଡିଆ ରୋଗରେ
ଲୋକେ ହେବେ କଲବଲ ।

ମୁଣ୍ଡକୁ ହଲାଇ କହିଲା ହାତୀ,
ଏଣୁଅଭାଇ ତୁ ମୋହର ସାଥୀ
ମାନୁଛି ତୋହର କଥା,
ସାନ ଦେହ ସିନା ବଡ଼ବଡ଼ କଥା
ସାଇତିଛି ତୋର ମଥା ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧। ଗୀତଟିକୁ ମନେ ପକାଇ କୁହ ।

୨। ପାଠରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବା ‘ଣ୍ଡ’ ‘ଣ୍ଡ’ ଅକ୍ଷରର ଶବ୍ଦ
ଚାରିପଟେ ଗୋଲ ବୁଲାଇ ଓ ସେହି ଅକ୍ଷର ଥିବା ଶବ୍ଦ ଠିକ୍
ଭାବେ ଉଚ୍ଚାରଣ କର ।

୩। ଗୀତରେ ଯେଉଁ ଚିତ୍ର ଦିଆଯାଇଛି, ସେଥିରେ କିଏ
କ’ଣ କରୁଛି ଲେଖ ।

ହାତୀ _____ ରେ ପାଣି ପକାଉଛି ।

ପାଣି ଦେଖି _____ ଦୌଡ଼ି ପଳେଇଲେ ।

ଆଖି ବଡ଼ ବଡ଼ କରି _____ ହାତୀକୁ ଅନେଇଛି ।

ପିଲାଟି ଦେହରେ _____ ହୋଇଛି ।

ପିଲାଟି ନିଜ ଦେହକୁ _____ ହେଉଛି ।

୪। ପଠିତ ଗୀତରୁ କୁହ ।

(କ) ହାତୀ କିପରି ଆସୁଥିଲା ?

(ଖ) ଏଣୁଅ ହାତୀକୁ କି ଉପଦେଶ ଦେଲା ?

(ଗ) ଦୂଷିତ ଜଳରୁ କେଉଁ ସବୁ ରୋଗ ହୁଏ ?

(ଘ) ଏଣୁଅର ଉପଦେଶ ଶୁଣି ହାତୀ କ'ଣ କହିଲା ?

୫। ତଳ ଛବି ଦେଖି ଖାଲି ଘରେ ଠିକ୍ ଅକ୍ଷରଟି ଲେଖ ।

ଏ _____ ଅ

ଗୁ _____ ଟି ଗୁଷା

ଗେ _____

ମେ _____

କ _____ କ

ଷ _____

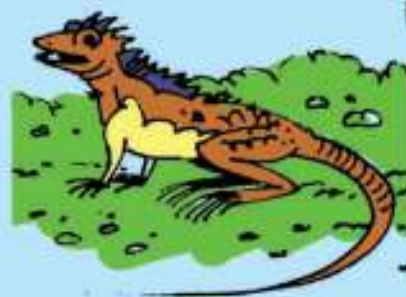

ହ _____ ।

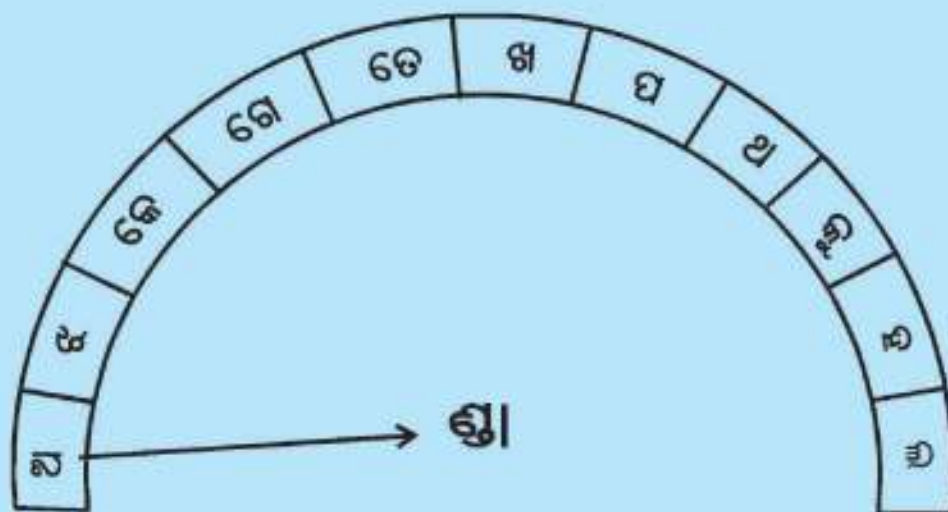
୬। ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦରେ ହାତୀର ଶୁଣକୁ ‘ଶ୍ଵ’ ସହିତ ଓ
ଏଣୁଅର ଲାଞ୍ଜକୁ ‘ଷ୍ଟ’

ତେଣ୍ଡା	ଖଣ୍ଡଖଣ୍ଡ	ଦଣ୍ଡ
ମୁଣ୍ଡ	କଣ୍ଠେଇ	ଷଣ୍ଡ
ତୁଣ୍ଡ	ଗଣ୍ଡା	ମଣ୍ଡା
ଖଣ୍ଡା	ମେଣ୍ଡା	ଅମୃତଭଣ୍ଡା

୭। ଆସ, ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅକ୍ଷରକୁ ଦେଖିବା । ସେହି ଅକ୍ଷରକୁ
‘ଷ୍ଟା’ ଅକ୍ଷର ସହିତ ଯୋଡ଼ି ଶବ୍ଦ ତିଆରି କରି ତଳ ଘରେ
ଲେଖିବା ।

ଅଷ୍ଟା							

୮। ତୁମେ ତିଆରି କରିଥିବା ଶବ୍ଦକୁ ନେଇ ଧାଡ଼ିଏ ଲେଖ ।

ଯେପରି : ଅଣ୍ଟା : କୁକୁଡ଼ା ଅଣ୍ଟା ଦିଏ ।

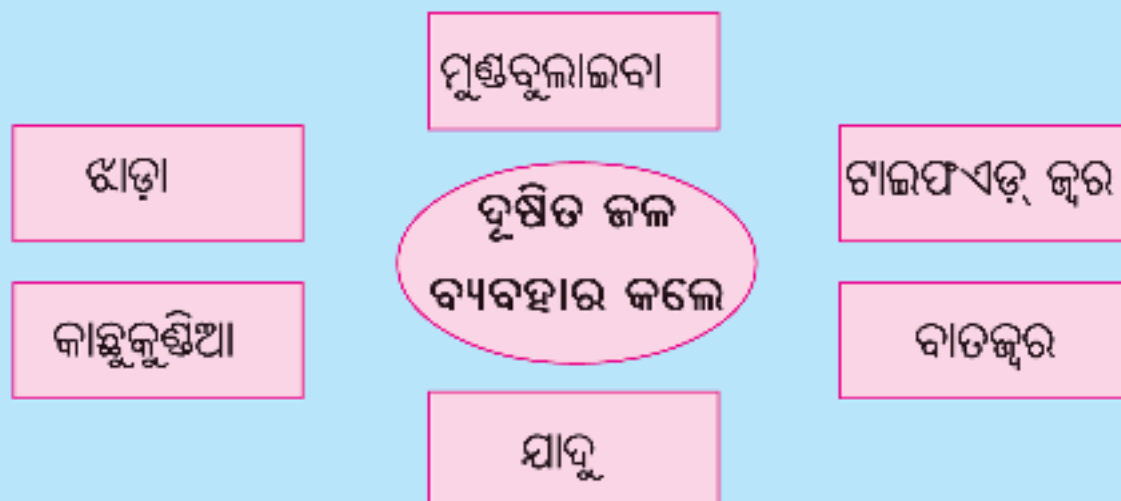
୯। ତୁମେ ପିଇବା ପାଇଁ କେଉଁ ଜଳ ବ୍ୟବହାର କରିବ, ସେହି ଜାଗାରେ ଠିକ୍ ଚିହ୍ନ (✓) ଦିଅ । ସୀଂଗ ସହ ଆଲୋଚନା କର ।

(କ) ଛଣା ହୋଇଥିବା ପାଣି ।

(ଖ) ଫୁଟା ହୋଇଥିବା ପାଣି ।

(ଗ) ଛଣା ହୋଇ ନ ଥିବା ପାଣି ।

୧୦। ଦୃଷ୍ଟିତ ଜଳ ବ୍ୟବହାର କଲେ କେଉଁ ସବୁ ରୋଗ ହେବ
ଗାର ଦେଇ ଯୋଡ଼ ।

୧୧। ପାଣି କେଉଁ ସବୁ କାରଣରୁ ଅସନା ହୁଏ କୁହ ।

ଯେପରି — ହାତୀ ପାଣିକୁ ପାଦରେ ଘାଣ୍ଟି ଗୋଳିଆ କଲା ।

୧୨। ହାତୀ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କେଉଁମାନେ ପାଣି ଦୃଷ୍ଟିତ କରନ୍ତି ?

୧୩। ତୁମ ଘର ଲୋକେ ନଦୀ ଓ କୁଅର ଦୃଷ୍ଟିତ ପାଣି ବ୍ୟବହାର
କରୁଥିଲେ ତୁମେ କ'ଣ କରିବ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହିତ
ଆଲୋଚନା କର ।

କ'ଣ ଶିଖିବେ -

ଭାଷା - 'ଶ୍ର', 'ଞ୍' ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଶିଖିବେ ।

- ଠିକ୍ ବନାନ ସହ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟ ଲେଖିବେ ।
- ଶୁଣୁଥିବା, କହୁଥିବା, ପଢୁଥିବା ଓ ଲେଖୁଥିବା ବିଷୟକୁ ବୁଝିପାରିବେ ।
- ସରଳ ପଦ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚସ୍ୱରରେ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ।
- ଶବ୍ଦ ଓ ବାକ୍ୟକୁ ଦେଖି ଲେଖିବେ ।
- ଜଣାଶୁଣା ଶବ୍ଦକୁ ଶିକ୍ଷକ ତାଜିବାସମୟରେ ଶୁଣି ଲେଖିବେ ।
- ପାଠଟିର ଚିତ୍ରକୁ ଦେଖିବେ । ଚିତ୍ରରେ କ'ଣ ଦେଖୁଛନ୍ତି ପଚାରିବେ । ଯୁକ୍ତାକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚାରଣକୁ ଘଷ୍ଟ କରାଇବେ ।
- ଗୀତଟିକୁ ପଢ଼ିବେ । ପିଲାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଆବୃତ୍ତି କରାଇବେ ।
- ଗୀତର ପଦ, ଶବ୍ଦ, ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିକରେ ।
- ଚିତ୍ରରୁ ଶବ୍ଦ ଚିହ୍ନିକବା ପାଇଁ କହିବେ ।
- ଗୀତରୁ ଶବ୍ଦ ଓ ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ବାହାର କରିବାପାଇଁ ଦେବେ ।

ପରିବେଶ - ଅପରିଷ୍କାର ଜଳରୁ ରୋଗ ହୁଏ ବୋଲି ଜାଣିବେ ।

- ଏଣୁଥ କହିଲା ହେ ହାତୀଭାଇ..... ହେବେ କଲବଳା ପଦ ଏବଂ ପିଲାଟିର କାହ୍ନୁକୁଣିଆ ଚିତ୍ରରୁ ଅପରିଷ୍କାର ଜଳ ସଂପର୍କରେ ବୁଝାଇ ଆଲୋଚନାକୁ ଆଗେଇ ନେବେ ।
- ଅପରିଷ୍କାର ଜଳ ଓ ପରିଷ୍କାର ଜଳ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଇବେ ।
- ଅପରିଷ୍କାର ଜଳରେ ବାସନକୁସନ ଧୋଇବା, ଲୁଗା ଧୋଇବା, ଗାଧୋଇବା କାମ କଲେ କ'ଣ ଅସୁବିଧା ହେବ ବଳରେ ଆଲୋଚନା କରାଇବେ ଓ ଚିତ୍ରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।

ଅଭ୍ୟାସ:

- ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଅଭ୍ୟାସକାରୀଗୁଡ଼ିକକରି ଶ୍ରେଣୀରେ ଆଲୋଚନା କରାଇବେ ।
- ସୂଚନା ଅନୁସାରେ ଅଭ୍ୟାସକାରୀ କରିବେ ।
- ଆବଶ୍ୟକସ୍ଥଳେ ଶିକ୍ଷକ ଅଧିକ ପ୍ରଶ୍ନ ଚିଆରିକରି ପିଲାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅଭ୍ୟାସକାରୀ କରାଇବେ ।